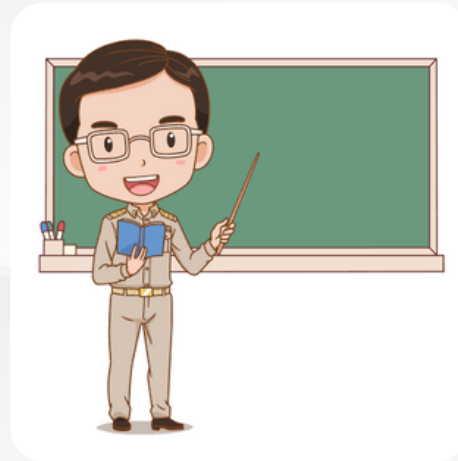

แนวปฏิบัติ Do's & Don'ts
เพื่อลดความสับสนเกี่ยวกับพฤติกรรมสี่เทา
และเป็นแนวทางในการประพฤติตนทางจริยธรรม
ตามประมวลจริยธรรม ข้าราชการครู
และบุคลากรทางการศึกษาและคณะกรรมการ

กลุ่มกฎหมายและคดี

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

แนวทางการปฏิบัติตนทางจริยธรรม (Do's & Don'ts)

มาตรฐานจริยธรรม	ข้อควรทำ (Do)	ข้อไม่ควรทำ (Don't)
๑. ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศไทยอันได้แก่ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	- จงรักภักดีต่อประเทศชาติ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รักษาผลประโยชน์ของชาติและรักษาความลับเกี่ยวกับความมั่นคง - นำหลักธรรมตามศาสนาที่ตนเคารพนับถือมาประกอบการปฏิบัติ หน้าที่ราชการ - ส่งเสริม สนับสนุนให้มีการปฏิบัติศาสนกิจสืบทอดและทำนุบำรุงศาสนาให้มีความเจริญยั่งยืน - แสดงออกถึงความเคารพ เคารพและรักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ - สนับสนุนและมีส่วนร่วมกับการกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติต่าง ๆ - แสดงออกถึงความเชื่อมั่นและสนับสนุน การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	- แสดงออกในลักษณะที่ส่อไปในทางดูแคลนหรือด้อยค่าความเป็นไทย อันอาจก่อให้เกิดความเสื่อมเสียต่อภาพลักษณ์ของประเทศชาติ - กระทำ การอันอาจมีลักษณะเป็นการกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของชาติ - แสดงกริยาวาจา หรือออกอาการในเชิงลบหลู่ดูแคลนหรือด้อยค่าศาสนาใดศาสนาหนึ่ง - ขัดขวางการทำนุบำรุงศาสนาและการปฏิบัติศาสนกิจทั้งปวง - แสดงออกด้วยกริยาอาการหรือวาจาในลักษณะที่ไม่ให้เกียรติหรือไม่จงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์

แนวทางการปฏิบัติตนทางจริยธรรม (Do's & Don'ts)

มาตรฐานจริยธรรม	ข้อควรทำ (Do)	ข้อไม่ควรทำ (Don't)
๒. ซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ และต่อผู้เกี่ยวข้องในฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา	- ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใสตรวจสอบได้ - รับประโยชน์จากการปฏิบัติ ราชการเฉพาะที่ทางราชการจัดให้ตามกฎหมายและระเบียบ - มีจิตสำนึกที่ดีและตระหนักในหน้าที่ของผู้จัดทำ บริการสาธารณะ เพื่อประโยชน์ของประชาชน - ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบต่อค่าน้ำถึงผลกระทบทางสังคม สิ่งแวดล้อม สิทธิมนุษยชน ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และสิทธิเสรีภาพของบุคคล - รับผิดชอบต่อในการปฏิบัติ หน้าที่ราชการของตนพร้อมที่จะรับการตรวจสอบและรับผิดชอบในผลของการปฏิบัติงานเมื่อเกิดความบกพร่องผิดพลาดขึ้น	- แสดงพฤติกรรมซึ่งมีนัยเป็นการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ - หาทางปฏิเสธการตรวจสอบของบุคคลหรือหน่วยงานที่มีหน้าที่ตรวจสอบ - อาศัยช่องว่างทางกฎหมายเพื่อเอื้อต่อการกระทำ ผิดระเบียบแบบแผน - ปฏิเสธความรับผิดชอบต่อปัดความรับผิดชอบของตนไปให้ ผู้อื่นเมื่อเกิดความบกพร่องหรือผิดพลาดในการปฏิบัติงานขึ้น

แนวทางการปฏิบัติตนทางจริยธรรม (Do's & Don'ts)

มาตรฐานจริยธรรม	ข้อควรทำ (Do)	ข้อไม่ควรทำ (Don't)
๓. กล้าคิด กล้าตัดสินใจ กล้าแสดงออก และกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม	- ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความถูกต้องชอบธรรมตามกฎหมายและตามทำนองคลองธรรม - ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาที่ชอบด้วยกฎหมายและกล้าคัดค้านหรือโต้แย้งคำสั่งที่ไม่ถูกต้องหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย - กล้าแจ้งเหตุหรือข้อร้องเรียนในกรณีที่พบเห็นการกระทำผิดหรือการกระทำที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ - ยืนหยัดในการปฏิบัติหน้าที่ตามหลักวิชาและจรรยาวิชาชีพด้วยความกล้าหาญ	- ปฏิบัติตามคำสั่ง คำขอร้อง คำขู่หรืออิทธิพลใดๆ ในการชักจูงให้กระทำความผิดหรือกระทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องชอบธรรม - ปฏิบัติหน้าที่โดยหวังเพียงผลงานหรือเพื่อให้งานเสร็จ โดยไม่คำนึงถึงผลกระทบหรือความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น - ปฏิเสธ ละเลย หรือเพิกเฉยในการแก้ไขปัญหาคความเดือดร้อนหรือบรรเทาทุกข์ให้แก่ประชาชน - ปล่อยปละละเลยหรือเพิกเฉยเมื่อพบเห็นว่ามีกรกระทำที่ ขาดความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความล่าช้าหรือไม่โปร่งใส

แนวทางการปฏิบัติตนทางจริยธรรม (Do's & Don'ts)

มาตรฐานจริยธรรม	ข้อควรทำ (Do)	ข้อไม่ควรทำ (Don't)
๔. มีจิตอาสา จิตสาธารณะ มุ่งประโยชน์ส่วนรวม มากกว่าประโยชน์ ส่วนตัวหรือพวกพ้อง	- มีความมุ่งมั่น เสียสละ มีจิตสาธารณะ ในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน - สามารถแยกเรื่องส่วนตัวออกจากหน้าที่การงาน - มีจิตอาสา โดยอุทิศตนกระทำการ อันเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม	- กระทำ การอันส่อไปในทางที่อาจตีความได้ว่าเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม - หาทางปฏิเสธ บ้ายเบี่ยง เกี่ยงจน ในการปฏิบัติหน้าที่และการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนที่มาขอรับบริการ - ใช้ความรู้สึกส่วนตัวในการปฏิบัติหน้าที่ หรือมีอคติต่องานที่ปฏิบัติ ต่อร่วมปฏิบัติงานต่อองค์กร ต่อรัฐบาล หรือต่อประชาชน

แนวทางการปฏิบัติตนทางจริยธรรม (Do's & Don'ts)

มาตรฐานจริยธรรม	ข้อควรทำ (Do)	ข้อไม่ควรทำ (Don't)
๕. มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน มุ่งมั่นในการปฏิบัติงานอย่างเต็มกำลังความสามารถที่สะท้อนถึงคุณภาพผู้เรียนและคุณภาพการศึกษา	- ปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบ มีประสิทธิภาพ เพื่อให้งานสัมฤทธิ์ผลตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายอย่างแท้จริง - ใช้ทรัพยากรและงบประมาณของทางราชการอย่างประหยัดและคุ้มค่ารวมทั้งปฏิบัติงานให้ทันต่อเวลาและสถานการณ์ - มุ่งพัฒนาและรักษามาตรฐานการทำงานที่ดีโดยพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องเลือกใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยอย่างเหมาะสม - รับฟังความคิดเห็น พร้อมทั้งจะตอบชี้แจงและอธิบายเหตุผลให้แก่ประชาชนผู้ร่วมงานและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	- ปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ให้ความสำคัญกับกระบวนการระเบียบหรือกฎหมายไม่ได้กำหนดไว้ จนไม่คำนึงถึงผลสำเร็จของงาน - ปล่อยปละละเลยหรือเพิกเฉยเมื่อพบเห็นว่าการปฏิบัติหน้าที่ไม่เต็มความสามารถที่มีอยู่ หรือตามมาตรฐานเดิมที่เคยปฏิบัติหรือตามความพึงพอใจส่วนตัว

แนวทางการปฏิบัติตนทางจริยธรรม (Do's & Don'ts)

มาตรฐานจริยธรรม	ข้อควรทำ (Do)	ข้อไม่ควรทำ (Don't)
๖. ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ	- ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสมอภาคและเที่ยงธรรม - ให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนด้วยความรวดเร็ว เต็มใจ ปราศจากอคติ และไม่เลือกปฏิบัติ - ปฏิบัติหน้าที่โดยละเว้นจากการใช้อคติ ได้แก่ความรัก ความโกรธ ความกลัว ความหลงมาประกอบการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ - เปิดเผยการทุจริตที่พบเห็นหรือรายงานการทุจริตประพฤติดังมีขอบต่อผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีหน้าที่รับผิดชอบโดยไม่ปล่อยปละละเลย - ให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ถูกละเมิดหรือได้รับการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมโดยไม่ชักช้า	- เลือกปฏิบัติโดยอาศัยเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องเชื้อชาติ ศาสนา เพศ อายุ สภาพร่างกาย หรือสถานะทางเศรษฐกิจสังคม และความเชื่อทางการเมือง - อาศัยตำแหน่งหน้าที่ในการอำนวยความสะดวก หรือเลือกปฏิบัติต่อนักการเมืองหรือพรรคการเมือง - แสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะโดยไม่คำนึงถึงหน้าที่ความรับผิดชอบในฐานะที่เป็นข้าราชการที่ต้องมีความเป็นกลางทางการเมือง

แนวทางการปฏิบัติตนทางจริยธรรม (Do's & Don'ts)

มาตรฐานจริยธรรม	ข้อควรทำ (Do)	ข้อไม่ควรทำ (Don't)
๗. ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา	- ดำรงตนเป็นข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ดีโดยน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพระบรมราโชวาทหลักคำสอนทางศาสนาและจรรยาวิชาชีพมาใช้ในการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติหน้าที่ - ดำเนินชีวิตอย่างเรียบง่ายประหยัด - เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติตามความเหมาะสม - ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีด้วยการปฏิบัติหน้าที่ของปวงชนชาวไทย เคารพต่อกฎหมายมีวินัย และรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและประเพณีอันดีงาม - ปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยยึดถือประโยชน์ส่วนรวมเหนือกว่าประโยชน์ส่วนบุคคล	- ฟุ่มเฟือย หรือดำรงตนเกินกว่าฐานะานุรูปแห่งตน - ประพฤติหรือกระทำการใดๆ อันอาจเป็นเหตุให้เสื่อมเสียเกียรติภูมิ ศักดิ์ศรี และภาพลักษณ์ ของตนเอง และราชการ - แสดงกิริยาอาการหรือพฤติกรรมอันมีลักษณะเป็นการคุกคามทางเพศ

แนวทางการปฏิบัติตนทางจริยธรรม (Do's & Don'ts)

มาตรฐานจริยธรรม	ข้อควรทำ (Do)	ข้อไม่ควรทำ (Don't)
๘. เคารพในศักดิ์ศรี ความเป็นมนุษย์ คำนึงถึงสิทธิเด็ก และ ยอมรับความแตกต่าง ของบุคคล	- ใช้กิริยา อากาและถ้อยคำสุภาพ รับฟังความคิดเห็นจากผู้เรียน ผู้รับบริการ ผู้ร่วมงาน หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง ด้วยความตั้งใจ และเมตตาธรรม - ให้ความช่วยเหลือ ป้องกัน และ คุ้มครองผู้เรียนจากอันตรายที่เกิดขึ้น การล้อเลียน การล่วงละเมิดทางเพศ การค้ามนุษย์ รวมถึงการแสวงหา ประโยชน์กับผู้เรียนในทุกรูปแบบ	- ดูหมิ่นเหยียดหยามด้อยค่า หรือ ปฏิบัติตนที่ไม่เหมาะสมต่อผู้เรียน ผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการ หรือผู้เกี่ยวข้อง - นำความแตกต่างของผู้เรียน ผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการ หรือผู้เกี่ยวข้อง มาล้อเลียนให้เกิดความอับอาย หรือ เกิดผลกระทบต่อจิตใจ - ให้อาย ตำหนิ กลั่นแกล้ง ช่มเหลหรือ รังแกผู้เรียนผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการ หรือผู้เกี่ยวข้อง - แสดงกิริยาอาการหรือใช้ถ้อยคำข่มขู่ คุกคามหรือพฤติกรรมในลักษณะเป็น การคุกคามทางเพศ